SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2533

av Camilla Brodin m.fl. (KD)

Samhällsgemenskap

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut....2
Inledning....6
Så kan samhällsgemenskapen stärkas....8
Vår värdegemenskap....8
Inrätta en författningsdomstol....8
Inför en riksstadga....8
Beredskap för samhällsgemenskap....9
Säkerhetsprövning av förtroendevalda....9
Medborgarskap och integration....9
Uppvärdera medborgarskapet....9
Integration över flera generationer....10
Civilsamhället....11
Trossamfund....12
Fortsätt utveckla arbetet mot ensamhet....13
Islamism har ingen plats i Sverige....13
Förbjud burka och niqab i offentliga miljöer....14
Förbjud böneutrop från religiösa byggnader....14
Utländska makters rekrytering av kriminella gäng....14

Förbjud religiös parallell rättsskipning 15
Stoppa offentliga bidrag till extremistiska organisationer 15
Heltäckande kartläggning av islamistiska aktörer 16
Terrorlistning av Muslimska brödraskapet 16
Kultur och utbildning 16
Folkbildning och kulturens betydelse för samhällsgemenskapen 16
Förtydliga skolans demokratiuppdrag 17
Historieundervisningen 17
Litteraturkanon i grundskolan 18
Public Service 18
Trygghet och rättvisa 18
Brottsoffret först 19
Bedrägerier mot äldre 19
Sexualbrott mot barn 20
Hedersrelaterat våld och förtryck 21
Likställ sociala medier med fysiska torg 22
Samarbete mellan Polismyndigheten och andra myndigheter 23
Lokalt närvarande poliser 23
Gemenskapsprogram 24
Flytta hela familjer för att slå sig fria från kriminalitet 25

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en författningsdomstol och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en riksstadga och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att allmän försvarsutbildning ska gälla alla unga, antingen militär utbildning eller civilförsvarsutbildning, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga krav på säkerhetsprövning av förtroendevalda i kommunala och regionala organ, inklusive kommunstyrelser och krisledningsnämnder, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppvärdera det svenska medborgarskapet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa rösträtten i kommun- och regionval till minst fem års folkbokföring och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på svenskt medborgarskap för att kunna väljas in i kommun- och regionfullmäktige och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner bör införa familjefaddersystem och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka och utveckla det nationella fritidskortet med fler årskullar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla avdragsrätten för privatpersoner och företag som skänker gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en LOA-fond enligt dansk förlaga för statlig medfinansiering av kommuners satsningar på idrottshallar och andra mötesplatser och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta utveckla arbetet för en stärkt trossamfundspolitik och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge trossamfundscentret hos MUCF i uppdrag att sprida kunskap om religion och trossamfund och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta utveckla arbetet mot ensamhet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för seniorer att engagera sig i barns och ungas fritidsaktiviteter genom att utreda ett

schablonavdrag på skatten för att kompensera för vissa utgifter för resor och liknande och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda burka, niqab och annan ansiktsmaskering i offentlig miljö och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda institutionaliserade och återkommande böneutrop från religiösa byggnader och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och införa ett skärpt straffansvar för svenska medborgare som deltar i utländska makters proxyattacker och rekryteringsoperationer mot mål i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det straffbart att arrangera och delta i parallella rättegångar, med undantag för den som är ett offer i en sådan process, och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa offentliga bidrag till extremistiska organisationer och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Säkerhetspolisen och Center mot våldsbejakande extremism ett gemensamt uppdrag att genomföra en heltäckande kartläggning av islamistiska aktörers institutionella förankring, finansieringsflöden och inflytande i det civila samhället och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att terrorlista Muslimska brödraskapet och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga skolans demokratiuppdrag och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att historieundervisningen i grundskolan ska utgå från och berätta om den svenska samhällsgemenskapens historia och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en svensk litteraturkanon för grundskolan som består av tvärgenerationell litteratur, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge public service ett tydligt uppdrag om konstruktiv journalistik i syfte att stärka den svenska motståndskraften och sammanhållningen och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett riktat statsbidrag till brottsofferstödjande verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tvinga banker att ta större ansvar vid bedrägerier för att på ett skäligt sätt ersätta den drabbade kunden och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av straffskalorna vid sexualbrott mot barn i syfte att kraftigt skärpa straffskalorna och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa livstids fängelse vid grova sexualbrott mot barn och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektivare verktyg för att identifiera barn som utsätts för sexualbrott och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga kretsen av straffrättsligt ansvariga vid hedersbrott och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen fler verktyg för att kunna agera i realtid på nätet och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen möjlighet att använda s.k. skadlig kod som ett verktyg i brottsbekämpningen och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa ungas tillgång till sociala medier och krypterade appar och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka polisens digitala närvaro och digitala patrullering och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka ytterligare verktyg som behövs för göra polisens digitala närvaro och digitala patrullering mer effektiv och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa bättre förutsättningar för samverkan mellan polis och socialtjänst och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tillgången till och likvärdigheten i kvalitet mellan olika barnahus och tillkännager detta för regeringen.

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en kommunal polisorganisation och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett gemenskapsprogram i höghusområden och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett nationellt omflyttningsprogram för familjer som behöver hjälpa sina barn att helt byta miljö för att kunna slå sig fria från gäng och en kriminell livsstil och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Samhället är mycket större än det offentliga. Ett starkt samhälle kännetecknas av ett starkt socialt kapital – tillit mellan människor och till samhällets institutioner. Ett sådant samhälle behöver gemensamma värderingar för att fungera – och främjar också just sådana värderingar. Det finns i Sverige en tendens att ta samhällsgemenskapen och våra gemensamma värderingar för givna. Enligt den kristdemokratiska synen på människan - personalismen - är människan en gemenskapsvarelse. Hon bildar gemenskaper och sociala nätverk och mår väl av att ha goda relationer till sina medmänniskor. Familjer, släkt och samhällets övriga gemenskaper som grannskap, intresseföreningar, fackföreningar och trossamfund uppstår naturligt och kan rationellt motiveras utifrån sin ändamålsenlighet och hur verkligheten är beskaffad. Värderingar, livsåskådning och livsstil formas först i familjen och sedan i civilsamhällets nät av föreningar, församlingar och organisationer. Samhället utgör en gemenskap av gemenskaper. Naturliga gemenskaper som familjer, släkt, grannskap, företag, intresseföreningar, fackföreningar och trossamfund utgör det civila samhället. Dessa utgör sammanhållande nätverk, som inget samhälle kan vara förutan. De skapar starka sociala band med trygga och ordnade förhållanden. Om staten, regioner eller kommuner inte respekterar det civila samhällets rättigheter att fullgöra sina uppgifter undergrävs det gemensamma bästa. När det offentliga genom lagstiftning, skatter, incitament eller pålagor tar över det civila samhällets uppgifter ökar hela samhällets sårbarhet. Kristdemokraterna betonar värdet av personliga relationer. Goda relationer är grunden för ett gott samhälle. Goda relationer ger oss stor personlig glädje och förståelse, de skapar trygghet och ordnade förhållanden, de påverkar effektiviteten i ekonomin och invånarnas mönster av solidaritet.

Samhällsgemenskapen utmanas idag från flera håll i vårt land. En ökad individualism tonar ner ansvaret för det gemensamma bästa. Decennier har präglats av normlöshet och värderelativism. En stark offentlig sektor har bidragit till att gemenskaper som utgjort sociala skyddsnät försvinner. En stor invandring och en bristande integrationsförmåga utmanar. Människor från olika socioekonomiska samhällsskikt – som tidigare möttes och delade vardag i skolan, föreningen eller genom värnplikten – har till följd av en ökad bostadssegregation, slopad militärtjänstgöring, kulturella- och språkliga klyftor och ett sviktande föreningsliv kommit att leva mer åtskilda. Samhällets värdegemenskap har försvagats. Den utmanade samhällsgemenskapen innebär också ett vacklande förtroende för det vi har gemensamt ansvar för – vår skattefinansierade välfärd. Fusk, välfärdsbrottslighet och infiltration av gängkriminella utmanar idag offentliga institutioner på ett sätt som tidigare var okänt i Sverige.

I grunden handlar detta om värderingar och delvis om att de värderingar som är murbruket i Sveriges samhällsbygge utmanats av värderingar som formats i samhällen präglade av ofrihet, intolerans, extremism och förtryck av kvinnor och minoriteter. Det är en frihetens paradox att de värderingar som främjat framväxten av en stark öppen demokrati, jämställdhet och tillitsbaserade välfärdssystem samtidigt har utgjort en grogrund för auktoritära och intoleranta idéströmningar. Att inte bekämpa sådana avarter i vårt samhälle är inte bara ett svek mot vårt eget arv utan också mot människor som sökt sig till Sverige för att undkomma intolerans, hedersförtryck och religiös fundamentalism.

Det finns värderingar som upprätthåller det goda samhället – och andra som raserar det. Ett gott samhälle är inget självklart eller naturgivet. Det behöver värnas och det civilsamhälle som lagt grunden för den svenska samhällsgemenskapen måste stöttas. En politik för stärkt samhällsgemenskap handlar inte om att nostalgiskt blicka tillbaka och försöka återgå till något som varit. Varje generation måste hantera nya utmaningar med nya förutsättningar och möjligheter och arbetet måste i huvudsak ske underifrån. Därför vilar ett stort ansvar på oss alla att vara rädda om vårt gemensamma hem och att respektera de värden som utgör grunden för det.

Denna motion presenterar Kristdemokraterna förslag för en stärkt samhällsgemenskap. Sverige är vårt hem, vi måste ta hand om det hemmet.

Så kan samhällsgemenskapen stärkas

En stark samhällsgemenskap förutsätter att människorna känner ömsesidig social ansvarskänsla, personligt engagemang och inlevelse i andras situation. Men också att vi delar de värden som främjat ett jämlikt, jämställt och demokratiskt samhällsbygge. När vi talar om ett etiskt minimum som vi som lever och bor i Sverige måste leva efter är det inte med argumentet att ”så har vi alltid gjort”, utan med övertygelsen om att det faktiskt är rätt och nödvändigt.

Subsidiaritetsprincipen är en av kristdemokratins ideologiska grundpelare. Den slår fast att besluten ska fattas på lägsta ändamålsenliga nivå. Politikens och det offentligas roll ska därför främst vara att stödja människor, familjer, föreningar och företag att bygga en stark och sund samhällsgemenskap.

Vår värdegemenskap

Inrätta en författningsdomstol

Sverige saknar idag en effektiv lagprövningsrätt. Kristdemokraterna vill befästa och skydda de grundläggande värden och värderingar som byggt vårt land starkt, och som håller ihop Sverige. Därför bör grundlagarna samlas i en konstitution. Därtill bör en författningsdomstol inrättas för att stärka demokratin och kontrollera maktutövningen hos riksdagen, regeringen och kommunerna. Den ska i första hand behandla frågor som rör grundlagen och pröva om lagar och andra författningar står i överensstämmelse med denna. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Inför en riksstadga

Kristdemokraterna vill införa en ”Riksstadga” som lagfäster symbolerna och de institutioner som bär upp vår samhällsgemenskap. Denna bör fastställa Sveriges nationalsymboler: flaggan, stora och lilla riksvapnet; nationalsången och dess ställning; svenska språket som officiellt och samhällsbärande språk i Sverige; staten som stödjare och bärare av svensk kultur; samt kristendomens unika ställning som kulturbärare. Men även Europeiska unionens symboler för att fastslå att Sverige också är en självklar del i den Europeiska gemenskapen. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Beredskap för samhällsgemenskap

Kristdemokraterna tror på kraften i att samlas, att ta gemensamt ansvar och att enas om ett gemensamt mål. Målet om ett fritt och tryggt Sverige – vårt gemensamma hem. Genom att synliggöra det som är vårt gemensamma ansvar för att samhällsviktiga verksamheter kan fungera, kan vi stärka sammanhållningen. Allmän värnplikt kan bidra till fostran och relationsbyggande över socioekonomiska och geografiska gränser inom vårt land. Kristdemokraterna vill därför att allmän försvarsutbildning ska gälla alla unga – antingen militär utbildning eller civilförsvarsutbildning. Det svetsar samman människor och ökar dessutom Sveriges beredskap och motståndskraft i en orolig omvärld. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Säkerhetsprövning av förtroendevalda

Samhällets demokratiska institutioner behöver skyddas mot infiltration och otillbörlig påverkan. Det är därför angeläget att säkerställa att skyddsvärd verksamhet värnas, samtidigt som demokratins funktionssätt och den kommunala självstyrelsen respekteras. Kristdemokraterna vill därför att frågan om säkerhetsprövning av förtroendevalda i kommunala och regionala organ, inklusive kommunstyrelser och krisledningsnämnder, övervägs i en särskild statlig utredning med fokus på demokratins funktionssätt, proportionalitet och skydd av skyddsvärd verksamhet. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Medborgarskap och integration

Uppvärdera medborgarskapet

En samhällsgemenskap är inte beroende av formella medborgarskap, men medborgarskapet är en nyckel till att man är en fullvärdig medlem i denna gemenskap.

Medborgerliga skyldigheter handlar om medborgarnas ansvar för varandra – om att ta ansvar för en gemensam välfärd. Även om vi som människor har ett moraliskt ansvar för alla våra medmänniskor så innebär det att vara medborgare i samma land att vi har ett särskilt ansvar för varandra. Det är en slags skyldighet som bygger på ömsesidighet – en vetskap om att det finns skydd och hjälp i händelse av arbetslöshet, sjukdom och ålderdom. Det har därför varit ett stort misstag att stora delar av vänstern och åsiktseliten så öppet föraktat patriotiska uttryck. På samma sätt som andra familjer inte

hotas av att man inom familjer känner särskild stolthet, kärlek och ansvar hotas inte andra länder och samhällen av att man inom ett land känner stolthet, kärlek och ansvar gentemot sitt land och dem man delar det med.
I allmänhet finns det i Sverige en låg förståelse för medborgarskapets innebörd och betydelse, skyldigheter och rättigheter bland de som fötts med det. Kristdemokraterna ser därför ett behov av att uppvärdera medborgarskapets betydelse och att tydliggöra att det kommer med både rättigheter och plikter och att ett svenskt medborgarskap förutsätter lojalitet gentemot Sverige. Detta skulle bland annat kunna ske genom att utveckla medborgarskapsceremonier och införa en medborgarskapsbok som ger en sammanfattande beskrivning av vilka rättigheter och skyldigheter som kommer med att vara svensk medborgare, vårt lands historia och vilka grundläggande värden som format vår demokrati. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Kristdemokraterna vill skärpa rösträtten i kommun- och regionval till minst fem års folkbokföring – och kräv svenskt medborgarskap för att kunna väljas in i kommun- och regionfullmäktige. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Integration över flera generationer

I Sverige har vi historiskt fokuserat på integration främst i ekonomiska termer. Det vill säga hur snabbt en person som invandrat till Sverige har kunnat komma i arbete och bli en produktiv medlem av samhället. Det vi kristdemokrater menar när vi talar om integration är dock djupare än så. Kristdemokraterna menar att ett samhälle som håller ihop, särskilt efter en tid av mycket stor invandring, förutsätter att människor integreras in i samhällsgemenskapen.
En sådan integrationsprocess är ett långsiktigt projekt. Men en person kan anses vara integrerad när personen känner lojalitet till Sverige och vår samhällsgemenskap och upplever en identifikation med vår historia och kultur.
Det är inte sällsynt att en integrationsprocess kan ta tre generationer. För den första generationen invandrare utgör svenskan inte modersmålet, barndomens minnen och släktens historiska hem binder en till hemlandet. De ofta politiska, etniska eller religiösa konflikter som låg bakom valet att lämna landet kan vara en viktig del av ens identitet. I regel har man också fått göra mycket stora uppoffringar och det kan finnas en längtan eller dröm att en gång kunna återvända.
Den andra generationens invandrare kan ofta känna av en mer splittrad identitet där man är uppvuxen i Sverige, har en större självidentifikation med Sverige men samtidigt bär

på arvet från föräldrarna speglat i till exempel tvåspråkighet. Ifall denna grupp blir ekonomiskt integrerad, bor och växer upp ihop med svenskar och gifter sig med en svensk make eller maka kommer den sannolikt att bli så gott som helt integrerad.
Den tredje generationen är i sin tur vad man skulle kunna kalla självassimilierad och en fullständig integration har skett. Ekonomiskt, socialt och kulturellt är man en självklar del i samhällsgemenskapen.
För att stimulera en bredare integration vill Kristdemokraterna att kommuner inför familjefaddersystem som ger nyanlända familjer möjlighet att lära känna det svenska samhället genom en svensk kontaktfamilj. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Civilsamhället

Det som kommit att utgöra vår gemensamma välfärd – skola, vård och omsorg – kommer ursprungligen ur initiativ tagna i civilsamhället. Än idag är engagemanget i civilsamhället stort. Hälften av den vuxna befolkningen gör ideella insatser vid minst ett tillfälle per år. Kristdemokraterna har i regeringsställning 2022–2026 genomfört flera satsningar på civilsamhället. Ett nytt stöd för volontärsamordning, ett engagemangslyft, stöd till organisationer som arbetar för att stötta särskilt utsatta i samhället samt IOP.
Enligt Riksidrottsförbundet finns det ungefär 18 000 idrottsföreningar i Sverige som tillsammans har över 3 miljoner medlemmar. Kristdemokraterna har i regering stärkt idrottsrörelsen genom bland annat anläggningssatsning, Fritidskortet, idrott i utsatta områden. Sammantaget finns uppskattningsvis 200 000 ideella föreningar i vårt land. Ändå har familjer och civilsamhällesaktörer på många årtionden inte setts som vitala och viktiga aktörer i samhällsbygget.
Kristdemokraterna vill utöka och utveckla det nationella fritidskortet med fler årskullar, så att en meningsfull fritid är möjlig för alla barn. Detta bör ges regeringen tillkänna.
Kristdemokraterna vill utveckla avdragsrätten för privatpersoner och företag som skänker gåvor till ideell verksamhet, för att uppmuntra till ökat samhällsengagemang, stärka civilsamhället och öka dess självständighet från staten. Detta bör ges regeringen tillkänna.
För att stärka samhällsgemenskapen behöver människor också lokaler, idrottshallar, och parker att mötas i. Civilsamhällets verksamheter bygger på att dessa mötesplatser finns tillgängliga, är anpassade för verksamheten och är tillräckligt många. I många kommuner är behoven av upprustning, tillbyggnad, anpassning eller nybyggnation stort

– inte minst för att många möteslokaler byggdes under 1960- och 70-talen och därmed är i behov av upprustning. Kristdemokraterna föreslår att staten inrättar en fond för medfinansiering i kommuners satsningar på idrottshallar och andra mötesplatser, med inspiration från den danska LOA-fonden. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Trossamfund

Trossamfunden spelar en viktig roll i det svenska samhället. Med sin verksamhet ger trossamfunden stöd och hjälp i olika avseenden till såväl sina medlemmar och betjänade som till samhället i stort. I en tid där många upplever ensamhet, otrygghet och brist på sammanhang erbjuder kyrkor och trossamfund mötesplatser där människor blir sedda, får stöd och kan känna tillhörighet. Kristdemokraterna har i regeringsställning 2022–2026 skärpt regelverket för statligt stöd till trossamfund och infört kraftigt skärpta krav för att kunna ta emot statligt stöd – så kallade demokrativillkor. Det är tydligt att den som tar emot statligt stöd inte får bryta mot de grundläggande värderingar som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Kristdemokraterna anser att arbetet för en stärkt trossamfundspolitik måste fortsätta utvecklas och detta bör ges regeringen tillkänna.

Kristdemokraterna vill ge trossamfundscentret hos Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att sprida kunskap om religion och trossamfund, och dess viktiga roll i samhället, till alla myndigheter som tillämpar demokrativillkor. Detta bör ges regeringen tillkänna.

För en fortsatt stärkt trossamfundspolitik vill Kristdemokraterna även bland annat att det offentliga ska utgöra en garant för trossamfunds möjlighet att försäkra sig mot exempelvis skadegörelse. Det är orimligt att församlingar själva ska bära kostnaderna för vandalisering. Det bör även bli möjligt för paraplyorganisationer att söka om medel att bedriva andlig vård. Detta underlättar personalansvar och koordinering, och möjliggör en mer professionell organisation för Sjukhuskyrkan. Stödet till andlig vård inom sjukvården bör öka. Ett krav för trossamfund för att kunna bli berättigade till statsbidrag är bland annat minst 2 500 betjänade bosatta i Sverige (4 § lagen (2024:487) om statsbidrag till trossamfund). Den gränsen bör sänkas till 1 000 så att inte mindre samfund missgynnas. Vidare bör säkerställas att EFS, som del av Svenska kyrkan, kan ansöka och ta emot trossamfundsmedel. Lagstiftningen bör även ändras så att myndigheterna sänker kravet på hur antal betjänade ska verifieras, exempelvis genom stickprovskontroller.

Fortsätt utveckla arbetet mot ensamhet

Ensamhet är ett av vår tids stora samhällsproblem och något som utmanar vår samhällsgemenskap. Ensamhet påverkar både den psykiska och fysiska hälsan och arbetet för att bryta den är därför avgörande för ett mer välmående och samhälle. Ensamhet kan vara svår att bryta, men tillsammans kan vi skapa ett samhälle där fler känner sig inkluderade, sedda och behövda.

Kristdemokraterna vill fortsätta utveckla arbetet mot ensamhet, såväl nationellt som lokalt. Detta bör ges regeringen tillkänna. För att motverka ensamhet bland äldre och bidra till en stärkt samhällsgemenskap behöver även generationsmöten främjas. Kristdemokraterna vill underlätta för seniorer att engagera sig i barns och ungas fritidsaktiviteter genom att införa ett schablonavdrag på skatten för att kompensera för vissa utgifter för resor och liknande, och detta bör ges regeringen tillkänna. Kristdemokraterna utvecklar sin politik om ensamhet i partimotionerna Psykisk hälsa samt Äldrepolitik.

Islamism har ingen plats i Sverige

Sverige har på kort tid förändrats på ett sätt som få trodde var möjligt. Två gånger har islamistiska terrordåd skördat liv i hjärtat av Stockholm. Terrorhotnivån i Sverige låg under flera år på fyra av fem – det näst högsta läget – och Säkerhetspolisen bedömde Sverige som ett prioriterat mål för internationella terrororganisationer. På tio år gick antalet personer i den våldsbejakande islamistiska miljön från omkring 200 till runt 2000. En tiofaldig ökning.

Till detta kommer parallella samhällsstrukturer som vuxit fram där staten dragit sig tillbaka. Religiösa församlingar avgör skilsmässor enligt sharia och håller kvar kvinnor i äktenskap som upplösts civilrättsligt. Brottsförebyggande rådet dokumenterar egna domstolar, medling och bötfällning där svensk rättsskipning trängs tillbaka i tvister och brott – i hederskontexter där tystnadskulturen enligt utredningen om hedersrelaterat våld stänger ute rättsväsendet, och i utanförskapsområden där organiserad brottslighet enligt Boverket byggt upp vad myndigheten bedömer som ett systemhot mot samhällsviktiga institutioner. Iran har använt kriminella nätverk i Sverige för att utföra attacker mot israeliska och judiska mål. Och Eritreas sekulära regim driver in en diasporaskatt – ungefär två procent av eritreanernas årsinkomst – via sin ambassad i Stockholm, i vad

som av riksdag och regering beskrivits som utpressning mot människor som flytt diktaturen.
Under den gångna mandatperioden 2022–2026, med Kristdemokraterna i regeringsställning, har lagstiftningen skärpts och myndigheterna har fått nya verktyg. Ändå gror parallellsamhällena, ändå rekryterar terrororganisationer på svenska gator och ändå lever hundratusentals människor utan frihet i vårt eget land. Kristdemokraterna driver därför en politik som tar problemet på allvar – med tydligare gränser, tuffare krav och en starkare rättsstat.

Förbjud burka och niqab i offentliga miljöer

Niqab och burka är ett uttryck för en strikt tolkning av islam som praktiseras i totalitära stater. Det är oförenligt med svenska värderingar. Det syftar till att kontrollera och anonymisera kvinnans närvaro i samhället. Ett förbud mot burka och niqab är ett stöd till muslimska kvinnor att leva sina liv enligt de värderingar som präglar det svenska samhället. Olika former av förbud finns i flera andra länder. Exempel på allmänna platser, förutom gator och torg, kan vara butiker och vårdinrättningar.
Kristdemokraterna vill förbjud burka, niqab och annan ansiktsmaskering i offentliga miljöer. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Förbjud böneutrop från religiösa byggnader

Böneutrop rymmer ett vittnesbörd, kallelse till bön samt en proklamation av islam över en stad eller annat geografiskt område: ”Allah är störst. Allah är störst. Jag vittnar att det finns ingen gud (som är värd tillbedjan) utom Allah.” Upp till dags dato finns böneutrop som regelbundet ropas ut över bostadsområden i Fittja, Karlskrona och Växjö. Religionsfriheten innebär rätten att utöva sin tro – inte rätten att låta den tränga sig på andra. Den som inte vill lyssna ska ha rätt att slippa. Detta är särskilt viktigt för den som flytt från länder där detta är en del av förtrycket. Kristdemokraterna vill därför förbjuda regelbundna utåtriktade böneutrop från religiösa byggnader. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Utländska makters rekrytering av kriminella gäng

Säkerhetspolisen har bekräftat att främmande makt, i synnerhet Iran, använder sig av kriminella gäng i Sverige som ställföreträdare (proxy) för att utföra våldsdåd och

underrättelseverksamhet på svensk mark. Detta utgör ett allvarligt hot mot Sveriges säkerhet och ytterst vårt rikes suveränitet. Kristdemokraterna vill utreda och införa ett skärpt straffansvar för svenska medborgare som deltar i utländska makters proxy-attacker och rekryteringsoperationer mot mål i Sverige.

Förbjud religiös parallell rättsskipning

Den svenska rättsordningen bygger på grundläggande rättsstatliga principer och demokratiska fri- och rättigheter. Detta skyddas konstitutionellt. När en kvarts miljon svenskar lever under hedersförtryck och det kommer rapporter om parallell rättsskipning, moralpoliser och personer som nekas skilsmässa av religiösa ledare är det ett varningstecken på att det svenska rättssamhället är utmanat och enskilda personers rättigheter ifrågasatta. Det offentliga Sverige måste sätta upp ramar och hinder för den som utmanar rättstryggheten för landets invånare. Kristdemokraterna vill därför göra det straffbart att arrangera och delta i parallella rättegångar, med undantag för den som är ett offer i en sådan process. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stoppa offentliga bidrag till extremistiska organisationer

Flera granskningar har visat att offentliga bidrag, såväl statliga som kommunala och regionala bidrag, har i vissa fall gått till organisationer som främjar extremism. Ett av de mer uppmärksammade fallen är studieförbundet Ibn Rushds verksamhet som avslöjats med att bland annat ha undervisat barn om barnaga, homofobi och antisemitism. Kristdemokraternas budskap är tydligt: Ska vi rusta ett samhälle starkt med samhällsgemenskap, värderingar och bekämpa kulturella parallellsamhällen kan inte kommuner rulla ut miljonbidrag till organisationer som bidrar till motsatsen. Offentliga bidrag till organisationer som främjar extremism måste stoppas, och det ska vara möjligt att kräva tillbaka felaktigt utbetalda medel. Riksrevisionen granskade i rapporten *Statsbidraget till studieförbunden – kontroll och uppföljning* (RiR 2022:20) kontrollen och uppföljningen av statsbidraget till folkbildningen och fann brister i flera led. I rapporten lämnade Riksrevisionen flera rekommendationer om folkbildningen, och dessa bör genomföras fullt ut. Det handlar om skärpta demokrativillkor, oberoende granskning och verkliga sanktioner. Inga skattepengar ska nå rörelser som arbetar mot det samhälle som finansierar dem. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Heltäckande kartläggning av islamistiska aktörer

Under föregående mandatperiod 2022–2026 beslutade Kristdemokraterna i regeringsställning om att tillsätta en utredning med uppdrag att kartlägga förekomsten av religiös radikalisering i Sverige med fokus på islamism. Utredningen ska redovisas senast den 30 november 2027 och den ska bland annat analysera konsekvenser för integration och utanförskap samt analysera hur institutioner och det demokratiska samhällets funktion påverkas. Detta är välkommet. Kristdemokraterna vill även ge Säkerhetspolisen och Center mot våldsbejakande extremism bör ges ett gemensamt uppdrag att genomföra en heltäckande kartläggning av islamistiska aktörers institutionella förankring, finansieringsflöden och inflytande i det civila samhället – inom religiösa organisationer, skolväsendet och föreningslivet. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Terrorlistning av Muslimska brödraskapet

Muslimska brödraskapet är en internationell islamistisk rörelse vars ideologi står i strid med de värderingar som det svenska samhället vilar på. Genom strategiskt nätverksbyggande inom föreningsliv, religiösa församlingar, skolor och andra samhällsinstitutioner försöker rörelsen etablera inflytande och sprida sin ideologi. Detta riskerar att undergräva samhällsgemenskapen, bidra till framväxten av parallellsamhällen och försvaga tilliten till demokratiska institutioner. Rörelsens historiska och organisatoriska kopplingar till våldsbejakande extremistorganisationer, däribland Hamas, gör utvecklingen än mer allvarlig.

Kristdemokraterna vill att Sverige därför aktivt bör verka för att Muslimska brödraskapets grenar terrorlistas av EU och att de nätverk och strukturer som understödjer dess verksamhet omfattas av relevanta sanktioner, och detta bör ges regeringen tillkänna. Detta är en viktig del i arbetet med att värna demokratin, motverka islamism och stärka den svenska samhällsgemenskapen.

Kultur och utbildning

Folkbildning och kulturens betydelse för samhällsgemenskapen

Kultur och bildning har en viktig roll i att bygga gemenskap och skapa förståelse mellan människor. Genom litteratur, musik, konst, teater och andra kulturella uttryck får

människor möjlighet att möta nya perspektiv, utvecklas och förstå både sig själva och andra. Kulturen för vidare erfarenheter, berättelser och värderingar mellan generationer och bidrar till en gemensam referensram.

Bildning handlar inte bara om utbildning och kunskaper för arbetslivet, utan också om att utvecklas som människa, få nya perspektiv och kunna delta aktivt i samhället. Den svenska folkbildningstraditionen ger människor möjlighet att växa och fördjupa sina kunskaper genom hela livet. Studieförbund, folkhögskolor, bibliotek och föreningsliv har därför en viktig roll i att skapa mötesplatser och stärka människors delaktighet.

Civilsamhället och folkbildningen är viktiga bärare av kulturen. De skapar möjligheter för människor att både ta del av och själva skapa kultur. Kristdemokraterna vill värna dessa gemenskaper och ge dem goda och långsiktiga förutsättningar att verka. Det offentliga ska inte ersätta människors eget engagemang, utan skapa utrymme för det.

Förtydliga skolans demokratiuppdrag

Sedan läroplanen 1962 har skolan haft ett uppdrag som handlar om social fostran och i läroplanen 2022 betonas att skolans arbete ska ske i demokratiska former. Skolans demokratiuppdrag är viktigt för att öka sammanhållningen eftersom den når alla barn och unga, vilket ger den en unik förutsättning att samla människor runt de värden som är centrala i Sverige. Kristdemokraterna vill att skolans demokratiuppdrag om att förmedla de värderingar som det svenska samhället vilar på förtydligas, och detta bör ges regeringen tillkänna.

Historieundervisningen

Samhällsgemenskap utgörs av alla de människor och gemenskaper som samhället består av och som staten delvis vuxit fram ur. Detta vi är inte något etniskt. Det är inte heller något religiöst grundat. Det är en historiskt framvuxen gemenskap. Vi är just vi för att vi delar en gemensam historia och en gemensam plats som formats av dem som gått före oss. Detta är ett perspektiv som bör ingå i historieundervisningen. Kristdemokraterna vill att historieundervisningen i grundskolan ska utgå från och berätta den svenska samhällsgemenskapens historia. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Litteraturkanon i grundskolan

Sverige behöver bli bättre på att värna vårt gemensamma kulturarv och också göra det tillgängligt för fler. I ett samhälle med stor mångfald behövs gemensamma kulturella referenser som hjälper oss att förstå vår historia och varandra, det bidrar till en stärkt samhällsgemenskap. Kulturen för vidare erfarenheter, berättelser och värderingar mellan generationer och hjälper oss att förstå vilka vi är, var vi kommer ifrån och vart vi är på väg. Kristdemokraterna vill införa en svensk litteraturkanon för grundskolan som består av tvärgenerationell litteratur. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Public Service

Mediernas oberoende och granskande funktion ska upprätthållas och skyddas från politisk styrning. Men som begreppet Public Service antyder ligger ett uppdrag i att tjäna det allmänna i konceptet med skattefinansierad media och journalistik. Särskilt viktig är denna funktion i händelse av kris och krig men bör i större utsträckning användas också för att stärka samhällets motståndskraft och sammanhållning och för att förebygga splittring och desinformation. Kristdemokraterna vill därför att Public Service ges ett särskilt ansvar för att öka utbudet av konstruktiv journalistik för att bidra till stärkt sammanhållning och motståndskraft. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Trygghet och rättvisa

Att tryggt kunna leva sitt liv utan rädsla är en förutsättning för människors frihet, vilja till ansvarstagande och ett samhälle präglat av tillit. När brottslighet tillåts breda ut sig begränsas vardagen för laglydiga människor och samhällsgemenskapen utmanas och försvagas. Kristdemokraterna utgår från alla människors lika, unika och okränkbara värde som grund för vår trygghetspolitik. Mycket av förutsättningarna för trygghet skapas genom föräldrarnas överföring av goda värderingar och normer till nästa generation, liksom civilsamhällets bidrag till normöverföring och ett ansvar för det gemensamma bästa.

Därefter är det statens ansvar att ytterst skydda medborgarna mot våld, övergrepp och kriminalitet. Ett rättssamhälle måste tydligt agera mot brott genom en närvarande och effektiv polismakt och markera mot brott genom konsekventa och proportionerliga straff. Men kampen mot kriminalitet kan aldrig vinnas enbart genom reaktion. Långsiktig trygghet kräver också att nyrekrytering till kriminalitet bryts och att

riskfaktorer fångas upp tidigt. Familjer som ges stöd, skolor som förmedlar både kunskap och värderingar samt starka lokala gemenskaper som fångar upp barn och unga på glid är avgörande för det brottsförebyggande arbetet. Förebyggande insatser och ett robust, närvarande rättsväsende – där vårdande och rehabiliterande insatser ingår – måste samverka för att återupprätta tryggheten, säkerheten och tilliten i hela Sverige.

Brottsoffret först

En rättsstat ska inte bara lagföra brott, utan också ta hand om brottsoffren. Det är fundamentalt för trygghet, tillit och samhällsgemenskap. Idag upplever många brottsoffer att rättsprocessen är påfrestande. För att orka gå igenom den måste brottsoffret få ett professionellt och medkännande bemötande. Det kräver medvetenhet om brottsoffrets behov och reaktioner. Personer som utsatts för brott måste också få information om hur rättsprocessen går till, om vilka möjligheter till stöd i processen som finns och om vad som sker i det enskilda ärendet.
Brottsofferjourer och brottsofferstödjande verksamhet runt om i landet erbjuder stöd, information och medmänskligt bemötande för brottsoffer. Deras arbete avlastar myndigheternas arbete. Idag prövar och beviljar Socialstyrelsen bidrag till Brottsofferjouren, enligt förordningen (2022:257) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet. Brottsofferjouren kan även söka andra bidrag, till exempel bidrag som Brottsoffermyndigheten fördelar enligt förordningen (1994:426) om brottsofferfond. Därtill kan lokala brottsofferjourer söka finansiering från den kommun de är verksamma i. Det finns ett behov av ökade resurser för att garantera långsiktiga och likvärdiga förutsättningar för brottsofferstödjande verksamhet i hela landet. Därför vill Kristdemokraterna utreda ett riktat statsbidrag till brottsofferstödjande verksamhet. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Bedrägerier mot äldre

Bedrägeribrott är ett angrepp på människors trygghet, värdighet och tillit till sina medmänniskor, och ytterst samhällsgemenskapen. Bedrägerier drabbar offer i alla åldrar, men äldre är en särskilt utsatt målgrupp för bedragare och brotten har ökat. Känslan av att vara jagad av telefonbedragare, kapare av konton på sociala medier och e-postlurendrejare är för många äldre en realitet. Bedrägerier drabbar den utsatte både ekonomiskt och känslomässigt. Den trygghet som många byggt upp under sitt liv kan

raseras på minuter och förbytas i en känsla av utsatthet och skam. Detta leder till att många brott aldrig anmäls över huvud taget. I vissa fall kan det gå ännu värre, som att banker helt sonika väljer att avsluta äldres konton efter att bedrägeri uppdagats.

Kristdemokraterna vill att både avsändande och mottagande banker ska tvingas att dela på ansvaret att ersätta kunder som utsatts för bedrägerier. Den avsändande banken ska inom skälig tid ersätta kunden, men har därefter rätt att kräva att mottagande bank återbetalar minst halva beloppet, såvida inte mottagande bank kan påvisa att skäliga åtgärder vidtagits för att förhindra bedrägeriet. Denna modell stärker skyddet för brottsdrabbade genom att öka bankernas incitament att förhindra brott. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Sexualbrott mot barn

Sexualbrott mot barn tillhör de absolut mest avskyvärda brotten i vårt samhälle och är ett fundamentalt angrepp på samhällets gemensamma värderingar, med handlingar som förbrukar värdighet och förstör oskyldiga barns liv. Det är en prioriterad fråga i Kristdemokraternas trygghets- och kriminalpolitik.

När ett barn utsätts för sexuella övergrepp, utnyttjande eller våldtas, orsakar detta skador som är oåterkalleliga. Det handlar inte bara om fysiska skador utan om psykiska trauman som påverkar barnets framtid.

Under mandatperioden 2022–2026 har Kristdemokraterna och övriga Tidöpartier sett över påföljdssystemet och det har genomförts lagändringar i syfte att skärpa straffen. Det finns emellertid mer att göra för rättvisa straff som står i proportion till brottets kränkning av människovärdet, särskilt vad gäller sexualbrott mot barn. Kristdemokraterna vill därför att det tillsätts en översyn av straffskalorna för sexualbrott mot barn med syfte att kraftigt skärpa straffskalorna. Vår utgångspunkt är att våldtäkt mot barn skärps till tio års fängelse, barnpornografibrott skärps till åtta års fängelse, sexuellt övergrepp mot barn skärps till tio års fängelse, sexuellt utnyttjande av barn skärps till fyra års fängelse samt sexuellt ofredande mot barn skärps till lägst två års fängelse i straffskalan. En översyn ska göras i syfte att skärpa straffen med denna inriktning. Straffsystemet ska bygga på en genomtänkt och enhetlig syn på straff, exempelvis att det finns en enhetlighet i synen på brott mot person, där straffen även står i proportion till varandra och detta blir en uppgift för översynen.

Vid grova sexualbrott mot barn, såsom grov våldtäkt, grovt sexuellt övergrepp, grovt barnpornografibrott och upprepade köp av sexuell tjänst av barn, ska livstids fängelse ingå i straffskalan. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stora delar av polisens information hanteras idag utan hjälp av exempelvis AI. Material från olika ärenden, digitala spår, alias, registreringsskyltar och kommunikation i sociala medier hade kunnat kopplas ihop snabbare med mer avancerade digitala verktyg. Med nya analysverktyg kan Polismyndighetens utredare få bättre underlag, snabbare överblick och möjlighet att upptäcka samband. Kristdemokraterna menar att större fokus de kommande åren måste läggas på att utveckla polisens verktyg och få en bättre avvägning mot det integritetsskydd som hittills hindrat en del av utvecklingen. En typ av brott där utredningar skulle kunna förbättras och skyndas på avsevärt är sexualbrott mot barn. Polisen bör därför få möjlighet att använda analysverktyg som matchar brottsligt bildmaterial mot passregister för att identifiera barn som utsätts för sexualbrott. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Hedersrelaterat våld och förtryck utgör ett uttryck för värderingar som står i direkt strid med svenska lagar och grundläggande fri- och rättigheter. Att bekämpa hedersbrott är fundamentalt för ett tryggt samhälle präglat av tillit och samhällsgemenskap. Flera åtgärder har vidtagits av Kristdemokraterna i regeringsställning 2022–2026 såsom exempelvis skärpt lagstiftning för att motverka tvångsäktenskap och barnäktenskap.

Kristdemokraterna vill utreda en utvidgning av kretsen av straffrättsligt ansvariga vid alla typer av hedersbrott, där vetskapen om ett planerat, pågående eller utfört hedersbrott utan att agera blir straffbart. Av 23 kap. 6 § 1 st. brottsbalken (1962:700) följer att den som underlåter att i tid anmäla eller annars avslöja ett förstående eller pågående brott ska, i det fall det är föreskrivet, dömas för underlåtenhet att avslöja brottet enligt vad som är föreskrivet för den som medverkat endast i mindre mån till sådant brott. Detta gäller vissa grövre brott såsom mord eller misshandel, brott som är vanliga rubriceringar vid hedersbrott. Däremot inte alla typer av hedersbrott. En utvidgning av det straffrättsliga ansvaret bör övervägas där fler kan hållas ansvariga för underlåtenhet vid brott med hedersmotiv. Genom detta kan rättsstaten komma åt kollektiva strukturer och tystnadskultur som präglar hederskontexten och ofta är en förutsättning för hedersbrotten. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Likställ sociala medier med fysiska torg

Det har blivit allt mer uppenbart att digitaliseringen har förändrat samhället – och brottsligheten har dragit fördelar av det. Idag planeras och begås en allt större del av brotten direkt i en mobiltelefon och det vanligaste sättet för gängen att rekrytera unga till att begå brott sker i en app. Mycket har gjorts för att försvåra för gängen, till exempel vad gäller möjligheterna till avlyssning som utvidgats av Kristdemokraterna och övriga Tidöpartier under mandatperioden 2022–2026.

Kristdemokraterna menar också att det är dags att börja betrakta sociala medier på samma sätt som vi skulle betrakta polisens arbete på ett fysiskt torg. Att stoppa gängens rekrytering handlar ytterst om att skydda våra barn. Kristdemokraterna arbetar redan för att begränsa ungas tillgång till sociala medier och krypterade appar. I regeringsställning under föregående mandatperiod har vi vidtagit åtgärder som innebär att myndigheter ska kunna besluta att innehåll som används för att rekrytera till brott tas bort från plattformar – snabbt, i vissa fall inom en timme. Plattformar som inte tar ansvar ska kunna mötas av sanktioner.

Gängen är dock snabbrörliga och anpassar sig direkt. När ett inlägg tas bort dyker nästa upp. Därför måste kampen mot den digitala brottsligheten fortsätta utvecklas. Sverige kan inte ha ett rättsväsende som halkar efter när kriminaliteten flyttar online.

Kristdemokraterna vill ge polisen möjligheter att agera i realtid på nätet, när de misstänker brottslig aktivitet via sociala medier och digitala kanaler, inklusive darknet. Polisen ska exempelvis ha möjlighet att omedelbart kunna stänga ned chattar eller annonser där gängen arbetar för att rekrytera unga in i kriminalitet eller locka dem att begå brott mot betalning. Som en del av detta menar vi också att polisen ska ha rätt att använda skadlig kod för att hindra brottslingar från att använda chattar och sociala medier i sin brottsutövning och rekryteringsverksamhet. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Det är också centralt att förstå att dessa möjligheter för kriminella gäng och andra att bedriva rovdrift på barn möjliggörs av den infrastruktur som en smartphone innebär. 8-, 9-, och 10-åringarnas tillgång till denna innebär att det finns en stor mängd mottagare av dessa annonser, dygnet runt. Att skjuta upp smartphone debuten är därför också centralt för att vända utvecklingen. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Samarbete mellan Polismyndigheten och andra myndigheter

Det har genomförts lagändringar under mandatperioden 2022–2026 där sekretessen mellan myndigheter i olika steg har arbetats bort i syfte att bättre kunna göra tidiga insatser mot kriminalitet och för att förbättra samarbetet myndigheter emellan. Redan innan dessa förändringar genomfördes fanns det exempel där polis och socialtjänst försökt integrera sina verksamheter bättre, bland annat genom att dela lokaler. När sekretesslagstiftningen ändrats på ett sätt som ska gynna samverkan och informationsdelning, vill Kristdemokraterna se fler kontor som delas av polis och socialtjänst och mer gemensamt arbete mellan polis och socialtjänst ute på fältet. Genom ett närmare samarbete och möjligheter att reagera omedelbart på en situation eller efter ett möte med en ung kriminell eller dennes familj, kan det förebyggande arbetet stärkas och insatser göras tidigare. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Ett närliggande område rör de så kallade Barnahus som finns, där bland annat polis, socialtjänst och vård samverkar på en och samma plats för att möta unga som är utsatta för brott. Kristdemokraterna menar att tillgången till, liksom kvaliteten mellan olika Barnahus varierar på ett sätt som inte är acceptabelt. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Lokalt närvarande poliser

Kristdemokraterna har i regeringsställning under mandatperioden 2022–2026 vidtagit flera åtgärder för att öka den lokala polisnärvaron. Än finns det dock mer att önska vad gäller lokalt närvarande och synliga poliser.

Idag lägger kommunerna stora belopp på att anställa egna ordningsvakter. Lämpligare vore om resurserna gick till faktiska poliser, vilket många kommuner också efterfrågar.

Kristdemokraterna anser att en kommunal polisorganisation bör utredas, där för- och nackdelar övervägs, som ett långsiktigt alternativ. Detta bör ges regeringen tillkänna. En kommunal polisorganisation skulle tydligare och effektivare kunna agera utifrån kommunens prioriteringar och behov utan att behöva vänta på nationella beslut eller omprioriteringar. Det gör att de snabbt kan sättas in för att exempelvis öka närvaron vid skolor, hantera lokal otrygghet i kollektivtrafik eller öka närvaron på gator och torg. Den 1 juli 2023 fick kommunerna även ett lagstadgat ansvar för det brottsförebyggande arbetet, något som talar för behovet av en resurs med polisiära befogenheter och kompetens.

Det kommunala inflytandet över polisen är idag i princip obefintligt, vilket blivit ett allt större problem när brottsligheten är spridd både geografiskt och till sin karaktär. Kommunala polisorganisationer finns i en rad andra europeiska länder, vars situation med brottslighet Sverige alltmer efterliknar. Historiskt har det kommunala inflytandet över polisen dessutom varit starkare än vad som är fallet idag. Kommunerna hade representanter i bland annat polisnämnderna innan den omfattande reformen av polisen 2015 och längre tillbaka fanns en kommunalt baserad polis.

En kommunal polisorganisation skulle avlasta den nationella polisen, som då kan fokusera på sitt kärnuppdrag med utrednings- och ingripandeverksamhet med fokus på den grova och organiserade brottsligheten. Medan den kommunala polisen kan ta ett större ansvar för ordningsstörningar, förebyggande arbete och relationsbyggande lokalt.

Gemenskapsprogram

Under mandatperioden 2022–2026 har Kristdemokraterna varit med och vidtagit en mängd åtgärder för att förbättra bostadsmarknaden, öka tryggheten och bekämpa brott. Det handlar om bland annat omfattande regelförenklingar, stärkt kommunalt bostadsförsörjningsansvar, stärkt områdessamverkan och en rad straffskärpningar. Mer återstår dock att göra.

Det finns ingen enkel och snabb lösning på de stora problem som vissa bostadsområden präglas av idag. Det är dock tydligt att en segregerad bostadsmiljö också skapar miljöer som präglas av utanförskap och sociala problem. Det är inte bara tak över huvudet som ska tillgodoses i ett samhälle, vi behöver också skapa trivsamma hem, gemenskap och trygghet.

Kristdemokraterna vill se ett gemenskapsprogram med statligt stöd, som likt miljonprogrammet kraftsamlar under en tio-årsperiod, med målet att kommuner tillsammans med fastighetsägare aktivt bygger bort den otrygghet som skapats genom avskurna höghusområden, genom att bygga attraktiva trädgårdsstäder och småhus. Detta bör ges regeringen tillkänna. En viktig del i det förebyggande arbetet är också att ha en aktiv och närvarande socialtjänst och en tydlig polisnärvaro i vissa områden. Det möjliggör samverkan med civilsamhället, andra myndigheter och lokala företag. Kristdemokraterna förordar att polisen arbetar med områdespoliser och delar lokal med socialtjänsten där det är möjligt.

Flytta hela familjer för att slå sig fria från kriminalitet

Den grova kriminaliteten och dess förstadier är idag knutet till vissa områden. Familjer hotas och barn och unga rekryteras in i gängen direkt från fritidsgården eller i skolan. För att stoppa denna utveckling krävs nya sociala metoder. I de fall då barn redan hamnat i klorna på kriminella gäng och där närmiljön är en risk i sig – men där föräldrarna är beredda att göra allt de kan för att bryta ett barns destruktiva bana – vill Kristdemokraterna göra det möjligt att flytta hela familjer till en ny ort. Detta som ett alternativ till tvångsomhändertagande av barn och som ett alternativ till hopplösa sociala sammanhang. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Camilla Brodin (KD)

Hans Eklind (KD)

Mikael Oscarsson (KD)

Larry Söder (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Lili André (KD)